

Adnan Saygun Sanat Merkezi Elektrifikasyonu

Bayram Öztürk

bayram.ozturk@emo.org.tr

Fahri Atacan

fahri@metmuhendislik.com.tr

İzmir'in Güzelyalı Semtinde İzmir Büyükşehir Belediyesince yapımı tamamlanan, senfoniden operaya kadar müziğin çeşitli türlerinde besteler yapan İzmirli araştırmacı ve müzisyen Ahmed Adnan Saygun'un ismini taşıyan sanat merkezidir.

Sanat merkezi projesi 2000 yılında Belediye Başkanı Ahmet Priştina döneminde hazırlanmış ve 2006 yılında yapımına başlanarak 2008 yılı sonunda tamamlanmıştır. 26.000 m² alana oturan binanın mimari projesi Mimar Tevfik Tozkoparan'a aittir. Yapının elektrik projesi ARUP tarafından yapılmış, elektrik teknik uygulama sorumluluğu ise E.Sabri Aksüt tarafından üstlenilmiştir.

"Kent Meydanı", "Kültür Platformu" ve "Sanat Merkezi" olmak üzere üç ana bölümden oluşan Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde 1250 kişilik büyük salonun yanı sıra, 243 kişilik ikinci bir salon, üç kata yayılan ve köprü ile birbirine bağlanan sergi salonları, 45 kişilik 4 toplantı salonu, 120 kişilik açık hava sineması, 100 kişilik açık hava tiyatrosu, açık sergi alanları ve yeşil alanlar bulunmaktadır.

Eski yapıların restore edilmesiyle oluşturulan ve kitap-CD satışı ile müzik kütüphanesi ve kafeteryanın yer aldığı "Kent Meydanı"nın yanı sıra, "Kültür Platformu" açık alanda sergi, tiyatro, konser gibi etkinliklere yönelik kullanım alanı sunmaktadır. Heykeltraş Erkin Erman tarafından yapılan Ahmed Adnan Saygun'un 3 metre boyundaki heykeli ise sanat merkezi girişinde özel aydınlatması ile sanatseverleri karşılamak-

tadır. Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin elektrik tesisatı aşağıda başlıklar halinde incelenmiştir.

ENERJİ: Sanat merkezinin 1950 kW kurulu gücü 2000 kVA'lık bir kuru tip transformatörle karşılanmaktadır. Jeneratör gücü ise 1250 kVA'dır. Jeneratör devreye girdiğinde oluşabilecek sesin sahne akustiğini etkilememesi için, mimari projeler hazırlanırken jeneratör sahneden uzak bir yerde konulandırılmıştır. Jeneratör devreye girdiğinde yüklerin bir kısmı devre dışı bırakılmaktadır.

ENERJİ İLETİMİ: Şantiye aşamasında mekanik-elektrik gruplarının koordinasyon toplantıları sonucunda kablo yolları belirlenerek, tali panolar belirlenen güzergahlarda halojenden arındırılmış ve yanmaz (FE180) kablolar kullanılarak beslenmiştir.

TOPRAKLAMA ve YILDIRIMDAN KORUNMA: Binada temel topraklama yapılmıştır. Yıldırımdan korunma da Faraday kafesi metodu ile gerçekleştirilmiştir. Binanın yapımına devam edilirken tarihi eserler için ayrıca bir topraklama ve yıldırımdan korunma projesi hazırlanarak bu binalarda da ilgili imalat tamamlanmıştır.

CCTV ve ACİL ANONS: Tesiste tüm koridorlar, sergi salonları, fuayeler, giriş kapıları, otoparklar harici tip, dahili tip ve dom kameralarla güvenlik merkezlerinden kontrol edilmektedir. Sahne dışındaki tüm yerlerde gömme tip ve harici tip hoparlörler ile acil anons sistemi bulunmaktadır.

YANGIN ALARM SİSTEMİ: Ahmed

Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin tüm alanları mimariyle uyumlu estetik ürünlerden oluşan ve aynı zamanda yangına karşı erken ve doğru algılamayı ve kontrolleri gerçekleştirecek akıllı analog adresli yangın alarm sistemi ile yangına karşı korunmaktadır. Yangın alarm sistemi 9 adet çevrim, çevrimler üzerinde 506 adet optik duman dedektörü, 112 adet sıcaklık dedektörü, 45 adet multisensör (çok algılayıcı dedektör, 8 adet ışın tipi duman dedektörü, 89 adet yangın ihbar butonu, 78 adet elektronik siren, 38 adet 8 girişli kontak izleme modülü, 6 adet gaz dedektörü, röle modülleri ve bölge denetim modüllerinden oluşmaktadır.

Yüksek tavanlı salonlarda ışın tipi duman dedektörleri ile koruma sağlanmıştır. Tüm kaçış yollarında, çıkışlarda, salonlarda standartların öngördüğü ölçülerde yangın uyarı butonları kullanılmıştır. Yangını fark eden insanların alarmı oluşturması için tesis edilmiş olan bu butonlar kırılması halinde hiçbir şekilde elde kesik yaratmayan özelliindedir.

Tüm mekanlarda ve koridorlarda yangın alarmının duyulabilir ses ölçüsünde oluşmasını sağlayacak sirenler kullanılmıştır.

Yangın söndürme sisteminin akış anahtarları ve kelebek vana konum anahtarları, havalandırma sistemi damper konum bilgileri gibi diğer sistemlere ait bilgiler kontak izleme modülleri ile çevrimlere bağlanarak izlenebilir şekilde getirilmiştir.

240x64 karakterin aynı anda

görülebildiği LCD ekranlara sahip santraller üzerinden tüm alarmlar ve hatta mesajları görülebilmektedir. Yüksek seviyede güvenilirlik ve gelişmiş mikro işlemcilerle sahip bu santraller üzerinden gerekli işlemler gerçekleştirilebilmektedir.

DATA VE TELEFON: Binada tüm data, facility panel ve telefon altyapısı fiber optik ve category 6 kablolar kullanılarak tesis edilmiştir. Telefon altyapısı IP telefon sistemine uyumludur. Sanat Merkezi'nde sayısal telefon santrali kullanılmıştır.

SAHNE VE AKUSTİK: Özel akustik sistemine sahip olan Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin akustik projesi, dünyaca ünlü Sydney Opera Binası (Avustralya), Londra'daki Kraliyet Opera Binası (İngiltere) gibi dünyada üst düzey birçok projeye imza atan İngiliz firması tarafından yapıldı.

Salonun duvarları, tavanı, havalandırması ve sahne arkası akustik koşullar için özel olarak tasarlandı. Salon duvarlarının farklı kesimlerine uygulanan özel karışım alçı panoların yanı sıra, akustik açıdan yapılan hesaplamalara bağlı olarak, yine özel olarak tasarlanıp üretilen ahşap panolar duvarlardaki yerlerine monte edildi. Sahne üzerine yerleştirilen ahşap yansıtıcılar, sahneden yükselen müziğin salon içine daha iyi yayılmasına olanak tanımaktadır. Bu yansıtıcılar, içinden özel vinçlerle hareket ettirilen hoparlörlerle de güçlendirilerek özel performanslarda kullanılmaktadır. Herhangi bir yapay güçlendirici olmadan verilecek konserlere göre ayarlanmış duvar akustik panelleri, hoparlörlerin kullanılacağı

etkinliklerde duvar boyunca uzanan bir perde ile kapatılıp ses düzeyi kontrol altında tutulmaktadır.

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin Konser Salonu havalandırması, yine özel olarak projelendirilerek akustiğe engel olmayacak şekilde zeminden yapılmıştır. Buna göre, delikli koltuk ayakları aracılığı ile zeminden çok düşük hızla verilecek hava tavadan emilerek akustik değerlerin üzerinde bir ses üretmeden salon içinde dolaşmış olacaktır. Salondaki asansörlü sahne önü platformu, en üst konumunda sahne ile eşit hale gelerek, çok sayıda sanatçının yer aldığı performanslara olanak sağlarken, izleyici koltukları seviyesine getirilmesi halinde, özel tasarlanmış sistemiyle ek koltuk kapasitesi sağlayabiliyor. En alt düzeye indirildiğinde orkestra çukuru işlevi gören platform, bale, modern dans ya da opera performanslarının gerçekleştirilmesine olanak sağlıyor.

Sanat Merkezini açılışından önce kontrole gelen İngiliz Akustik danışmanı uzmanlar, akustik açısından eko, gürültü, berraklık, parlaklık, sıcaklık, yansıma, ses yüksekliği gibi kriterleri çeşitli testlerle kontrol ettiler. Bu kontroller sırasında bazı testler için sahnenin tamamen izleyicilerle dolu olması gerekiyordu. Bu nedenle Fast Trip Caz Orkestrası, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası ve Devlet Opera ve Balesi sanatçıları performanslarını sergilerken provaları izleyen çeşitli liselerden gelen öğrenciler testin bir parçası oldu. Sahne aydınlatma ekipmanlarının tamamı bir kontrol odasından kumanda edilmek-

tedir. Ayrıca büyük salon ve küçük salonda brifing ve konferanslar için simultane sistemi de içermektedir.

GENEL AYDINLATMA: Salonlarda genel aydınlatma için kullanılacak aydınlatma elemanları seçiminde dikkat edilen öğelerden biri de armatürlerde yardımcı elemanın (balast) kullanılmamasıdır. Balastlı armatürler simultane ses sisteminde çeşitli ses paraziti ve gürültüye yol açabilecek. Salonun asma tavanının üstünde çelikten bir yürüyüş yolu tesis edilmiştir. Bu yürüyüş yolu ile tüm mekanik, elektrik ve sahne ekipmanlarına teknik müdahale yapılabilmektedir. Genel aydınlatma yapılırken de bu esasa göre özel tasarlanmış üstten müdahale edilebilir lambalar kullanılan armatürler tercih edildi. Bu armatürler kontrol odalarından kumanda edilen loşlaştırma ünitelerinden beslenmektedir. Sahne genel aydınlatmasında tüm armatürler enerjili durumda iken yapılan testlerde aydınlık seviyesi ortalama 195 lüks olarak ölçüldü. Köprülerin üstünde köprü motiflerini ön plana çıkaran armatürler kullanıldı. Sergi salonlarında genel aydınlatmanın dışında ray üstüne monte edilen ve ultraviyole filtreli spotlarla sergilenecek objeler ön plana çıkarıldı.

ÇEVRE AYDINLATMA : Merkezin açık alanları için şantiye aşamasında çevre aydınlatma projesi revize edildi. Bu revizyondan sonra günün her saati hareketliliğin yaşanacağı kültür sanat mekanında tüm bitki grupları, çiçek ve ağaçlar aydınlatıldı. Tarihi binalar, kent meydanı, kültür platformu ve sanat merkezi girişinde farklı armatürler kullanıldı. Armatürler çevre aydınlatma panosuna yerleştirilen coğrafik zaman röleleri ile dört ayrı senaryoyla kontrol edilebilmektedir.

Merkez; açılışından bugüne kadar 16. İzmir Avrupa Caz Festivali, 23. Uluslararası İzmir Festivali gibi etkinliklere ev sahipliği yaptı. Sanat merkezinden Türkiye'nin teknik altyapısı en güçlü sanat merkezi olarak sözedilmesi hem proje çalışanları hem de İzmirli için bir gurur kaynağı olmaktadır.

Dileğimiz benzer kültür sanat merkezlerinin artarak İzmirli için hizmetine girmesi.

